

شناسه	مقررات	تاریخ تهیه گزارش	۱۴۰۳/۰۹/۱۰
عنوان موضوع	پیشنهادات اصلاحی در خصوص دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور		
مرجع طرح موضوع	دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی خراسان جنوبی		
شرح موضوع	با عنایت به دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (شماره ۶۳۶۳۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۴) و همچنین اصلاحیه دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ (نامه شماره ۸۰/۳۲۳۹۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۴ وزارت اقتصاد و دارایی)، مواردی از قبیل کاهش دوره بازپرداخت تسهیلات، حذف قید پذیرش اسناد "مالکیت مربوطه به اجرای طرح" و "مستحقات آنی الاحداث" و قید الزام بانک ها به پذیرش این اسناد به عنوان وثیقه تسهیلات در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها و ممنوعیت پرداخت تسهیلات مکرر به طرح ها از محل منابع تبصره ۱۸ قانون بودجه سنواتی مشکلاتی را برای واحدهای تولیدی ایجاد نموده است و همچنین باتوجه به مشکلات قالب شرکت ها و تشکل های حقوقی در بخش کشاورزی، الزام پرداخت حداقل ۷۰ درصد ارزش تسهیلات به طرح های حقوقی بنا بر تبصره ۴ ماده ۸ دستورالعمل اصلاحی بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲، جذب تسهیلات را با توجه به ماهیت طرح های بخش کشاورزی با مشکل جدی مواجه خواهد کرد، لذا با عنایت به چالش های و به منظور ارائه راهکارهایی در جهت بازنگری و اصلاح دستورالعمل مذکور موضوع در دستور کار دبیرخانه شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی استان قرار گرفت.		
ایرادات و مشکلات مطروحه	- عدم اعطای تسهیلات مکرر به طرح ها از محل منابع تبصره ۱۸ قانون بودجه سنواتی (نامه شماره ۸۰/۵۳۶۲۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۴ وزارت اقتصاد و دارایی با استناد به جزء ۳ ماده ۱۰ اصلاحیه دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ ابلاغی به شماره ۶۰۵۰۰/۲۴۱۹۷ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۱۶) - براساس ماده ۹ دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲، دوره بازپرداخت تسهیلات از ۵ سال در سنوات گذشته به ۳ سال کاهش یافته که این موضوع توجیه پذیری اقتصادی طرح ها را به شدت تحت تأثیر قرار می دهد به طوریکه امکان بازپرداخت تسهیلات از محل درآمد طرح ها امکانپذیر نبوده و سرمایه گذاران را دچار مشکل و مطالبات بانک ها را افزایش خواهد داد. - در تبصره ۹ ماده ۴ دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲، پذیرش اسناد "مالکیت مربوطه به اجرای طرح" و "مستحقات آنی الاحداث" و قید الزام بانک ها به پذیرش این اسناد به عنوان وثیقه تسهیلات در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها حذف شده است که حذف این موارد فعالان اقتصادی را در ارائه وثائق بانکی با مشکل مواجه می نماید. - باتوجه به مشکلات قالب شرکت ها و تشکل های حقوقی در بخش کشاورزی، الزام پرداخت حداقل ۷۰ درصد ارزش تسهیلات به طرح های حقوقی بنا بر تبصره ۴ ماده ۷ دستورالعمل اصلاحی بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲، جذب تسهیلات را با توجه به ماهیت طرح های بخش کشاورزی با مشکل جدی مواجه خواهد کرد. - عدم عضویت اتاق های بازرگانی استانی به عنوان نماینده بخش خصوصی در لیست اعضای هیات امنای حساب ملی پیشرفت و عدالت استان ها		
جمع بندی جلسه کارشناسی به تاریخ	محمودرضا یوسفی - رئیس کمیسیون امور بانکی و تامین مالی اتاق بازرگانی بیرجند در جلسه کارشناسی شورای گفتگو مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۳۰، با اشاره به ضرورت تامین مالی بنگاه های اقتصادی گفت: جلساتی در خصوص بررسی روش های تامین مالی بنگاه های اقتصادی برگزار گردیده است و این موضوع نیز از طریق اتاق بازرگانی ایران در دست پیگیری می باشد. رئیس کمیسیون اموربانکی و تامین مالی اتاق بازرگانی بیرجند با اشاره به سیاست های بانک مرکزی گفت: سیاست های بانک		

۱۴۰۳/۰۸/۳۰

مرکزی در یکسال اخیر انقباضی بوده و ضد تولید بوده و در دولت جدید نیز تغییری در آن ایجاد نشده است. یوسفی با تاکید بر اینکه، جهت تامین اعتبار بنگاه‌های تولیدی ضروریست تلاش لازم و کافی صورت پذیرد، گفت: در این خصوص جلسات متعددی با بانک‌ها برگزار شده اما متأسفانه وضعیت بانک‌ها در استان مطلوب نیست و به دلیل ناترازی شدید بانکی در استان، منابعی برای پرداخت در قالب سرمایه در گردش به تولید کنندگان تخصیص نمی‌گیرد و تنها از طریق تسهیلات تبصره ۱۸ و منابع اعتباری، تامین سرمایه بنگاه‌های اقتصادی امکانپذیر می‌باشد. رئیس کمیسیون امور بانکی و تامین مالی اتاق بازرگانی با اشاره به دو برنامه کوتاه مدت و بلند مدت پیشنهادی برای رفع مشکل تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی گفت: در کوتاه مدت جذب اعتبارات دستگاه‌های اقتصادی و جلوگیری از برگشت اعتبار به مرکز می‌باشد و برای بلند مدت، تخصیص خط اعتباری ویژه به استان می‌باشد که برای تحقق آن دو مسیر (شورای گفت و گوی دولت و بخش خصوصی و استفاده از ظرفیت مجمع نمایندگان استان) مدنظر می‌باشد. رئیس کمیسیون امور بانکی و تامین مالی اتاق بازرگانی با تأکید بر ضرورت تخصیص خط اعتباری ویژه به استان گفت: مبلغ در نظر گرفته شده برای این خط اعتباری ۲ همت بوده در حالی که این رقم بسیار کمتر از آن چیزی است که استان به آن نیاز دارد. رئیس کمیسیون امور بانکی و تامین مالی اتاق بازرگانی با تأکید بر اینکه این موضوع باید به صورت کارشناسی شده انجام شود تا بتوانیم مصوبه جامع و کامل از طریق شورای گفتگو در سطح ملی داشته باشیم گفت: متأسفانه کمبود نقدینگی در بانک‌های استان از بحران هم عبور کرده و متأسفانه سبب آسیب جدی به بدنه بنگاه‌های اقتصادی گردیده است، بنابراین ضرورت دارد برای این موضوع تصمیم ویژه و بصورت کاملاً کارشناسی اخذ گردد.

سینا سرحدی - رئیس کمیسیون انرژی‌های تجدید پذیر اتاق بازرگانی بیرجند با اشاره به ضرورت تخصیص اعتبار ویژه برای رفع ناترازی بانک‌ها در استان گفت: پیشنهاد می‌گردد خط اعتباری ویژه در اختیار استان قرار گرفته و همچنین برای رفع ناترازی مالی، تسهیلات اعتباری در دستگاه‌ها چرخش نکند و سازمان مدیریت به صورت ویژه بر این موضوع نظارت داشته باشد. بنابراین ضرورت دارد این موضوع در قالب مصوبات شورای گفتگو مطرح گردد که قطعاً با دستور استاندار محترم این موضوع قابلیت پیگیری و نتایج موثری نیز برای بخش‌های تولیدی استان به همراه خواهد داشت. سرحدی در ادامه با ارائه پیشنهاد ایجاد کنسرسیوم بانکی از طریق مصوبه شورای گفتگو و با دستور ویژه استاندار محترم گفت: چند بانک مشخص و با دستورالعمل ویژه موظف به رفع محرومیت در استان گردند. سرحدی با اشاره به اقدامات انجام شده در حوزه انرژی اظهارداشت: با دستور مستقیم ریاست محترم جمهوری، اعتبار ویژه ای به منظور رفع ناترازی برق در کشور برای سرمایه‌گذاران این حوزه در نظر گرفته شده است تا جهت اخذ تسهیلات در بانک‌ها سرگردان نگردند و این تسهیلات از سوی صندوق نوآوری شکوفایی و یا معاونت علمی فناوری ریاست جمهوری به آنها اعطا خواهد گردید. از این رو ضروریست همین مسیر نیز برای رفع ناترازی بانک‌ها در استان به وسیله در اختیار قرار دادن مسیر ویژه اعتباری جهت اعطای تسهیلات بانکی به فعالان اقتصادی نیز مدنظر قرارگیرد و در قالب مصوبه از طریق شورای گفتگوی استان پیگیری گردد. سرحدی در خصوص تدوین دستورالعمل راه اندازی خط اعتباری ویژه برای استان گفت: ضروری است که روش‌های نگهداشت سرمایه، توسعه و حفظ آن در طرح خط اعتباری ویژه به صورت مفصل شرح داده شود. روش تأمین مالی بانک‌ها به روش فاکتورینگ، پذیرش وثیقه به روش طرح‌های آتی احداث، پذیرش قراردادهای خرید تضمینی برق به عنوان وثیقه بانکی، اصلاح دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور درخصوص عدم پذیرش طرح‌ها به صورت آتی احداث، پیگیری مصوبات جلسات گذشته شورای گفت و گوی استان در خصوص استفاده از ظرفیت صندوق توسعه بخش کشاورزی در سایر بخش‌های اقتصادی و افزایش سقف صورت‌های مالی حسابرسی شده ازاهم پیشنهادات رئیس کمیسیون انرژی اتاق بازرگانی بیرجند در این جلسه بود.

حسین شرفی - رئیس گروه اقتصادی اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان با اشاره به نظام تامین مالی در استان گفت: در حال حاضر این نظام به صورت بانک محور بوده و از محل اعتبارات بند الف تبصره ۱۸ تأمین می‌شود. وی در ادامه

گزارشی در خصوص اعتبارات تبصره ۱۸ در سال ۱۴۰۱ به شرح ذیل ارائه نمود: میزان اعتبارات تخصیص یافته به استان را ۱۱۳۸ میلیارد تومان اعلام نمود. وی در خصوص اعتبارات تخصیص یافته به ۸۶۳ طرح که در کمیته استانی بند الف تصویب گردیده است، اظهارداشت: تسهیلاتی به ارزش ۹۲۲ میلیارد تومان برای این طرح‌ها از محل بند الف تسهیلات تبصره ۱۸ پرداخت گردیده که این موضوع نشان دهنده آن است که ۸۱٪ اعتبارات در استان جذب شده و برای جذب تسهیلات باقی مانده نیز جلساتی برگزار گردیده تا جذب صد درصدی صورت پذیرد. نماینده اداره کل اقتصاد و دارایی استان در ادامه در خصوص اعتبارات بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲ و قراردادهای عاملیت آن اعلام نمود: تاکنون ۳۴ قرارداد عاملیت با ۱۶ دستگاه اجرایی منعقد گردیده است و اعتباراتی به ارزش ۱۷۹۳ میلیارد تومان به استان تخصیص خواهد یافت که البته این رقم با احتساب منابع داخلی بانک‌ها خواهد بود. شرفی با اشاره به اینکه سهم اعتباری دستگاه‌های اجرایی ابلاغ گردیده اما متأسفانه تاکنون توزیع بانکی ابلاغ نگردیده است، گفت: از محل تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ مربوط به سال ۱۴۰۲، سهم آورده واحدهای خرد و صنایع دستی برای متقاضیان صفر در نظر گرفته شده است، همچنین سهم آورده سرمایه ثابت برای کسب و کارها حداقل ۲۰٪ در نظر گرفته شده است که لازم است ۵٪ آنرا واحدهای تولیدی بصورت نقدی پرداخت نمایند و نرخ سود تسهیلات نیز باتوجه به محرومیت و توسعه نیافتگی استان از سایر استانهای کشور کمتر می باشد. رئیس گروه اقتصادی اداره کل امور اقتصادی و دارایی استان به استناد آسیب شناسی انجام شده در حوزه اعطای تسهیلات بند الف تبصره ۱۸، برای واحدهای اقتصادی، عمده مشکلات واحدهای اقتصادی در دریافت تسهیلات را به شرح ذیل عنوان نمود:

- پایین بوده میزان آورده متقاضیان تسهیلات تبصره ۱۸
 - عدم پرداخت تسهیلات سهم الشرکه ۳۰ درصدی توسط متقاضیان
 - عدم تامین زیرساخت‌ها مطابق مجوز اخذ شده
 - مواجه با مشکل در تهیه طرح‌های توجیهی با بانک‌های عامل (طولانی شدن روند تصویب طرح‌ها)
 - مواجه با مشکل در خصوص تامین وثیقه مورد نیاز بانک‌های
- شرفی همچنین در ادامه برخی از مشکلات ایجاد شده در خصوص پرداخت تسهیلات از محل بند الف تبصره ۱۸ را مربوط به دستگاه‌های اجرایی عنوان نمود:

- صدور مجوزهایی که قبل از اجرای طرح مورد قبول قرار نمی گیرد.
 - عدم اعطای تسهیلات به پروژه‌های زیر ۷۰٪ پیشرفت فیزیکی
 - ناترازی منابع و مصارف در بخش بانکی
 - عدم تصمیم‌گیری مدیران در خصوص تایید طرح‌های توجیهی در استان به دلیل عدم تفویض اختیار
 - عدم اعطای تسهیلات مکرر از سوی بانک‌ها مطابق بخشنامه اخیر بانک مرکزی
- از اهم مشکلاتی است که از سوی بانک‌ها و دستگاه‌های اجرایی برای فعالان اقتصادی ایجاد گردیده است. رئیس گروه اقتصادی اداره کل دارایی و امور اقتصادی در ادامه پیشنهادهای در حوزه تامین مالی بنگاه‌های اقتصادی به شرح ذیل ارائه نمود:

- افزایش اختیارات مدیران بانک‌ها در تسهیل بررسی و تصویب طرح‌ها و تفویض اختیار به استان.
 - مستثنی شدن طرح‌های توسعه‌ای از اعطای تسهیلات مکرر.
 - ارسال و معرفی طرح‌هایی که قابلیت حمایت مالی از بازار سرمایه را دارند.
- شرفی در پایان با اشاره به اینکه در سال جدید تامین مالی طرح‌های حوزه برق، انرژی و آب از محل اعتبارات بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲ که قرارداد عاملیت با آنها بسته شده و با همکاری وزارت نیرو در سطح ملی انجام گرفته است، گفت ضرورت دارد در صورتی که طرح‌ها مجوز لازم را از ساتبا اخذ نمایند مشمول اعطای تسهیلات قرار گیرند. در حوزه کشاورزی و از محل

اعتبارات بند الف تبصره ۱۸ قراردادهایی بصورت ملی منعقد گردیده است که در حوزه کشاورزی قراردادی می باشد و این طرح ها نیز در سطح ملی و با حضور نمایندگان وزارت اقتصاد و دارایی، بانک عامل و سازمان نظام مهندسی کشاورزی و اتاق بازرگانی ایران و معاونت توسعه بازرگانی و تعدادی از فعالان حوزه کشاورزی به تصویب خواهد رسید که شرکت های فعال در حوزه کشاورزی هم می توانند از این محل منابع مالی خود را که صرفاً برای کشاورزی قراردادی در نظر گرفته شده است تامین نمایند. همچنین در حوزه فعالیت های خدماتی نیز نوسازی و بازسازی ناوگان های حمل و نقل عمومی، توسعه و نوسازی مجتمع های خدماتی رفاهی امسال در حوزه اختیارات راهداری و حمل و نقل جاده ای تسهیلاتی اعطا گردیده است.

غلامرضا هادربادی - نماینده کمیسیون هماهنگی بانک های استان با اشاره به اینکه سیاست کلی نظام پولی و مالی کشور مبنی بر هدایت درست منابع مالی و از طرفی جلوگیری از خلق نقدینگی می باشد در حال حاضر استفاده از ابزارهای نوین تعهدی اوراق صکوک) در دستور کار بانک مرکزی بوده که این موضوع به بانکها نیز ابلاغ گردیده است. لذا با توجه به حجم بالای وامهای تکلیفی ابلاغی به بانکها نظیر قوانین بودجه شامل وامهای ازدواج - فرزند آوری - اشتغال - تولید - کشاورزی - ودیعه مسکن و خصوصاً نهضت ملی مسکن منابع بانکها بیشتر از ظرفیت و توان آنها درگیر بوده که در این بین می توان به سهم ۸۰ درصدی مصارف تکلیفی استان نسبت به کل مصارف اعتباری اشاره نمود. همچنین قابل ذکر است منابع قابل تخصیص بانکهای استان ۴۷۰ هزار میلیارد ریال می باشد در صورتی که مصارف اعتباری آنها ۶۸۶ هزار میلیارد ریال می باشد که این موضوع به وضوح ناترازی منابع و مصارف استان را بیان می نماید، بنابراین به نظر می رسد دولت بهتر است از منابع بانک های خصوصی نیز به نحو صحیح استفاده نماید تا از این طریق به تامین مالی بنگاه ها کمک گردد و بنگاههای اقتصادی نیز موازی با استفاده از تسهیلات بانکی از روشهای تامین مالی تعهدی موصوف نظیر اوراق گام که حائز شرایط ویژه می باشد نیز بهره برده تا خللی در فعالیت آنها ایجاد نگردد.

علی رحیمی - مدیر سرمایه گذاری اداره کل جهاد کشاورزی استان با اشاره به اینکه در حوزه کشاورزی تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۱، بیش از ۱۰۰ درصد اعتباراتی که در اختیار استان قرار داده شده جذب گردیده است، گفت: سازمان جهاد کشاورزی استان جزء اولین دستگاه هایی است که جذب صد در صد اعتبارات را محقق نموده است و مبلغ ۳۲۴ میلیارد و ۶۰۰ میلیون تومان به ۶۹ طرح کشاورزی به عاملیت سه بانک توسعه تعاون، صندوق کارآفرینی امید و بانک کشاورزی اعطای تسهیلات صورت گرفته است. مدیر سرمایه گذاری جهاد کشاورزی استان با اشاره به اینکه سالانه ۴ تا ۵ هزار میلیارد تومان درخواست تسهیلات در سامانه سیما ثبت می گردد، گفت: از این میزان درخواست، در حوزه کشاورزی سالانه مبلغ ۲/۵ هزار میلیارد تومان توانایی جذب در استان وجود دارد که در سال گذشته مبلغ ۳۲۰ میلیارد تومان منابع اعتباری از محل تبصره ۱۸ در اختیار سازمان جهاد کشاورزی استان قرار داشت و این بدان معناست که میتوان حدود ۱۰ الی ۱۵ درصد از درخواست های اعتباری در استان را پاسخگو بود. رحیمی با اشاره به اعتبار تخصیص یافته به استان از محل بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲ گفت: کل اعتبار بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲ کشور بالغ بر ۱۸ میلیارد و ۵۰۰ میلیون تومان و رقم اختصاص یافته به بخش کشاورزی کشور حدود ۴۶۰۰ میلیارد تومان می باشد و میزان اعتبارات بخش کشاورزی استان از این محل، ۶ میلیارد تومان نقدی و ۱۸۹ میلیارد تومان بصورت اسناد خزانه می باشد. وی در ادامه سهم بخش کشاورزی استان نسبت به کشور را ۴/۲۵ درصد اعلام نمود و از این حیث استان خراسان جنوبی رتبه سوم کشوری را به خود اختصاص داده است. وی در ادامه در خصوص توزیع اعتبارات تخصیص یافته گفت: توزیع دستگاهی درون استانی توسط استانداری محترم انجام می گیرد. رحیمی در ادامه افزود کل اعتبار بخش کشاورزی استان در تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ در سال پیش رو، حدود ۳۰۰ تا ۳۵۰ میلیارد تومان برآورد می گردد و احتمال افزایش در تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ وجود دارد. وی با اشاره به دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور، گفت: در ماده ۹ این دستورالعمل آمده است: "دوره بازپرداخت تسهیلات سرمایه در گردش حداکثر یک سال و تسهیلات ایجاد، توسعه ای و تکمیلی حداکثر پنج سال (شامل

دوره مشارکت و تنفس جمعاً حداکثر دوسال و دوره بازپرداخت حداکثر سه سال) می باشد. " که بر این اساس دوره بازپرداخت تسهیلات از ۵ سال در سنوات گذشته به ۳ سال کاهش یافته که این موضوع توجیه پذیری اقتصادی طرح ها را به شدت تحت تأثیر قرار می دهد به طوریکه امکان بازپرداخت تسهیلات از محل درآمد طرح ها امکانپذیر نبوده و سرمایه گذاران را دچار مشکل و مطالبات بانک ها را افزایش خواهد داد. رحیمی همچنین با اشاره به تبصره ۹ ماده ۴ این دستورالعمل گفت: در این تبصره "مؤسسات عامل مجازند به منظور تسهیل شرایط پرداخت در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها و پرداخت به شرکت های دانش بنیان، به جای وثایق معمول، وثائق ذیل را مورد پذیرش قراردهند:

- زمین کشاورزی، باغات و چاه آب به شرط داشتن سند مالکیت شش دانگ برای موارد مذکور مطابق با ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری
- ضمانت نامه صندوق های ضمانت، صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی و صندوق نوآوری و شکوفایی
- اوراق مشارکت و وسائط نقلیه دارای سند"

مدیر سرمایه گذاری جهاد کشاورزی استان افزود در این دستورالعمل پذیرش اسناد مالکیت مربوطه به اجرای طرح و مستحقات آتی الاحداث، و قید الزام بانک ها به پذیرش این اسناد حذف شده است، وی با تأکید بر اینکه بانکها از پذیرش مستحقات آتی الاحداث به عنوان وثیقه اجتناب می نمایند پیشنهاد نمود تبصره ۹ ماده ۴ دستورالعمل اجرایی بند الف تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲، مطابق دستورالعمل سال ۱۴۰۱ اصلاح و بانک ها موظف به پذیرش اسناد مالکیت مربوطه به اجرای طرح و مستحقات آتی الاحداث به عنوان وثیقه تسهیلات در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها گردند. رحیمی با اشاره به پیشنهاد تأسیس صندوق پروژه محصولات مزیت دار استان گفت: پیشنهاداتی در این خصوص مطرح گردید که این صندوق از طریق جمع آوری سرمایه مردمی و به واسطه حضور مستقیم مردم و در قالب زیر مجموعه ای از صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی استان جهت کمک به توسعه محصولات مزیت دار استان تأسیس گردد. وی در ادامه افزود: اتفاق خوشایندی که در سال جاری برای اولین بار در بخش کشاورزی رقم خورد این بود که مبلغ یک و نیم همت از محل اعتبارات بند الف تبصره ۱۸ برای کشاورزی قراردادی در اختیار وزارت جهاد کشاورزی قرار گرفت که ۳۰ میلیارد تومان آن به استان خراسان جنوبی برای کشاورزی قراردادی محصول زرشک تخصیص پیدا کرده است که مجری آن صندوق حمایت از توسعه بخش کشاورزی استان می باشد که برای این موضوع شیوه نامه ای در حال تنظیم است.

وحیده احمدی - رئیس گروه اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان با اشاره به اینکه سازمان مدیریت به صورت مستقیم درگیر مباحث تسهیلات بند الف تبصره ۱۸ نیست، گفت: بحث نظارت بر طرحها امری ضروری و حائز اهمیت است و لازم است تقویت گردد. همچنین باید بررسی گردد که خروجی طرحها چه بوده و کدام بنگاهها در بحث تسهیلات در گردش موفق بوده اند؟ اینکه اعلام گردد a ریال اعتبار جذب شده تنها ملاک عمل نخواهد بود بلکه باید نظارت جدی صورت گیرد تا تسهیلات سال بعد به صورت دقیق بررسی و تخصیص پیدا کند. همچنین باید بررسی شود که بنگاهها با توجه به تسهیلاتی که اخذ کرده اند چه میزان اشتغال ایجاد نموده اند؟ رئیس گروه اقتصادی سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان تأکید نمود حتی اگر خط اعتباری ویژه برای این موضوع در نظر گرفته شود استانها باز به دنبال جذب اعتبار هستند و اعتبار بخشی اعتبارات مدنظر مدیران استانی نیست بنابراین ضروری است بحث نظارتها به صورت دقیق تر انجام گیرد.

مجتبی شریعتی فر - مدیر کل دفتر هماهنگی امور سرمایه گذاری و اشتغال استانداری با اشاره به لزوم اطلاع رسانی درخصوص چگونگی تأمین مالی بنگاه های اقتصادی از طریق منابع تسهیلاتی و سایر راهکارهای موجود، عدم تناسب نسبت منابع و مصارف بانکی را به عنوان یکی از دلایل جذب حداکثری منابع تسهیلاتی برشمرد. شریعتی فر با اشاره به اینکه مصارف از منابع در استان پیشی گرفته است، گفت: دلیل این موضوع آن است که بخشی از بانکهای خصوصی به تکالیف خود عمل نکرده اند و تعداد اندکی از دستگاههای اجرایی در استان هم نتوانسته اند سهم اعتباری خود را به صورت ۱۰۰ درصدی جذب

نمایند. مدیر کل دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری در ادامه افزود: در خصوص تخصیص خط اعتباری ویژه به استان، پیشنهاداتی جهت تخصیص خط اعتباری ویژه به استان در حوزه های مختلف در سنوات گذشته ارائه گردیده لکن در سطح ملی مورد اقبال واقع نشده است. مدیرکل دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری با اشاره به بخشنامه شماره ۸۰/۵۳۶۲۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۴ وزارت اقتصاد گفت در این بخشنامه آمده است "چنانچه متقاضی سابقاً برای یک طرح واحد تسهیلات ترجیحی دیگری درحوزه اشتغال (اعم از تبصره ۱۸ (تلفیقی)، اشتغال روستایی یا صندوق توسعه ملی) به صورت سرمایه ثابت دریافت کرده باشد، در صورتی که طرح به بهره برداری رسیده باشد و به تعهدات اشتغال خود عمل کرده باشد می تواند تنها یک بار دیگر برای آن طرح تسهیلات سرمایه در گردش دریافت کند (برعکس آن ممنوع است). متقاضی فقط برای یک طرح می تواند از تسهیلات موضوع این دستور العمل استفاده کند." شریعتی فر با اشاره به قید "متقاضی" در بخشنامه مذکور اظهار داشت: در این بخشنامه بر کد ملی فرد تأکید شده که همین موضوع سبب گردیده اگر فردی حتی به میزان ۱۵۰ میلیون تومان از تسهیلات بهره مند گردد دیگر حق استفاده از تسهیلات بعدی نخواهد داشت، این در حالی است که باید بر طرح های متقاضی تأکید می شد نه کد ملی افراد و این بخشنامه نیازمند اصلاح می باشد. شریعتی فر در ادامه با اشاره به بند ۱۱ ماده ۵ دستور العمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ (منابع مالی اجزای (۳) و (۴) و (۵) و (۹) ماده (۲) مطابق جزء (۱) و (۲) ماده (۵) این دستور العمل، به صورت تاسی درصد (۳۰٪) در سطح ملی و حداقل هفتاد درصد (۷۰٪) در سطح استانی اختصاص می یابد.) گفت در این بند دستورالعمل به صراحت بیان شده است منابع مالی اجزای ۳،۴،۵ و ۹ ماده ۲ باید در سطح ملی جذب گردد. مدیرکل دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری همچنین با اشاره به ماده ۲ شیوه نامه اجرایی استفاده از کمک های فنی و اعتباری و یارانه سود تبصره ۱۸ (موضوع جزء (۴) ماده (۵) دستور العمل اجرایی تبصره (۱۸) قانون بودجه - شماره ۹۳۰۹۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۶/۲۴ (دستگاه اجرایی/ نهاد حمایتی می تواند سرمایه صندوق های تخصصی زیرمجموعه خود را با رویکرد تولید و اشتغال و افزایش سهم اقتصاد دانش بنیان از محل کمک های فنی و اعتباری پس از تأیید دبیرخانه ملی افزایش دهد. همچنین از این منابع می توان برای افزایش سرمایه بخش دولتی در صندوق های پژوهش و فناوری در ساز و کار ابلاغی کارگروه شورای راهبری فناوری ها و تولیدات دانش بنیان مستقر در معاونت علمی و فناوری و اقتصاد دانش بنیان ریاست جمهوری، همچنین برای افزایش سرمایه بخش دولتی در صندوق های تضمین موضوع قانون تأمین مالی تولید و زیرساخت ها استفاده نمود.) گفت در هفتمین جلسه شورای برنامه ریزی استان مصوب گردید که دستگاه های اجرای مشمول تبصره ۱۸ قانون بودجه ۱۴۰۲، پیگیری لازم به منظور تخصیص اعتبارت موصوف را از مرکز و در سطح ملی به عمل آورند. شریعتی فر با اشاره به برنامه تقویت مرزنشینان (شماره ۱۴۶۷۰۲ مورخ ۱۴۰۳/۰۸/۲۶) گفت: در یکی از بندهای این شیوه نامه با توجه به مرزی بودن استان خراسان جنوبی می توان آن را در قالب مصوبه با دستور استاندار محترم در شورای گفت و گوی استان مطرح کرد. این شیوه نامه بیان نموده است دستگاه اجرایی به منظور اجرای برنامه تقویت کسب و کار مرزنشینان دو درصد کل تخصیص منابع خود را در قالب کمک های فنی اعتباری جهت کاهش نرخ سود یا حمایت از برنامه اشتغال مرزی براساس برنامه پیشنهادی وزارت کشور اختصاص دهد. عضویت اتاق بازرگانی استان ها به عنوان نماینده بخش خصوصی در لیست اعضای هیات امنای حساب ملی پیشرفت و عدالت استان ها، از دیگر پیشنهادات شریعتی فر در این جلسه بود. مدیر کل دفتر هماهنگی امور سرمایه‌گذاری و اشتغال استانداری با اشاره به بحث نظارت ها گفت: در بحث پرداخت تسهیلات کمیته های شهرستانی تشکیل می گردد و نظارت نیز صورت می گیرد و نظارت عالی نیز بر عهده سازمان مدیریت و برنامه ریزی استان و دبیری آن بر عهده اداره کل تعاون کار و رفاه اجتماعی می باشد و مشکل جاری در بحث نظارت، تعدد سامانه ها می باشد که تجمیع آن ضروری می باشد. شریعتی فر در پایان گفت: برای سال ۱۴۰۴ مقرر گردیده همه حوزه ها منابع تسهیلاتی را در قالب تسهیلات تبصره ۱۵ دریافت کنند که ۱۰ درصد کمک های فنی اعتباری می باشد و اگر این ۱۰ درصد را بتوانیم در صندوق های اعتباری استان جذب نماییم انقبالی در تولید استان اتفاق خواهد افتاد.

مقرر گردید پیشنهادات ذیل از طریق شورای گفت و گو در سطح ملی پیگیری گردد: <u>اصلاح دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور (به شرح ذیل)</u> ۱. <u>ماده ۱:</u> با عنایت به مواد ۲ و ۳ قانون بهبود محیط کسب و کار، اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران به عنوان نماینده بخش خصوصی در لیست اعضای هیات امنای حساب ملی پیشرفت و عدالت موضوع جزء ۳ تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ لحاظ گردد. ۲. <u>تبصره ۹ ماده ۴:</u> موسسات عامل مجازند به منظور تسهیل شرایط پرداخت در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها و پرداخت به شرکت های دانش بنیان، به جای <u>وثائق معمول</u>، وثائق ذیل را مورد پذیرش قرار دهند: - زمین کشاورزی، باغات و چاه آب به شرط داشتن سند مالکیت شش دانگ برای موارد مذکور مطابق با ارزیابی کارشناس رسمی دادگستری - ضمانت نامه صندوق های ضمانت، صندوق های پژوهش و فناوری غیردولتی و صندوق نوآوری و شکوفایی - اوراق مشارکت و وسائط نقلیه دارای سند اصلاح تبصره مذکور مطابق تبصره ۱۰ ماده ۴ دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۱: <u>(الزام بانک ها به پذیرش اسناد مالکیت مربوطه به اجرای طرح و مستحقات آتی الاحداث به عنوان وثیقه تسهیلات در مناطق کمتر توسعه یافته و روستاها)</u> ۳. <u>ماده ۹:</u> "دوره بازپرداخت تسهیلات سرمایه در گردش حداکثر یک سال و تسهیلات ایجاد، توسعه ای و تکمیلی حداکثر پنج سال (شامل دوره مشارکت و تنفس جمعاً حداکثر دو سال و دوره بازپرداخت حداکثر سه سال) می باشد." که بر اساس ماده مذکور میزان دوره بازپرداخت تسهیلات از ۵ سال در سنوات گذشته به ۳ سال کاهش یافته که این موضوع توجیه پذیری طرح های اقتصادی را به شدت تحت تأثیر قرار می دهد به طوریکه امکان بازپرداخت تسهیلات از محل درآمد این طرح امکانپذیر نبوده و سرمایه گذاران را دچار مشکل و مطالبات بانک ها را افزایش خواهد داد لذا درخواست می گردد با اصلاح ماده مذکور دوره بازپرداخت تسهیلات مانند سنوات گذشته همان ۵ سال لحاظ گردد. ۴. <u>تبصره ۴ ماده ۷ دستورالعمل اصلاحی بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲:</u> با توجه به مشکلات قالب شرکت ها و تشکل های حقوقی در بخش کشاورزی، الزام پرداخت حداقل ۷۰ درصد ارزش تسهیلات به طرح های حقوقی بنا بر تبصره ۴ ماده ۷ دستورالعمل اصلاحی بند الف تبصره ۱۸ سال ۱۴۰۲، جذب تسهیلات را با توجه به ماهیت طرح های بخش کشاورزی با مشکل جدی مواجه خواهد نمود. لذا درخواست می گردد استان های کمتر توسعه یافته از این بند مستثنی گردند.	پیشنهادهای
- دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۱ کل کشور - دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ قانون بودجه سال ۱۴۰۲ کل کشور - نامه شماره ۶۳۶۳۲ مورخ ۱۴۰۲/۰۴/۱۴ - اصلاحیه دستورالعمل اجرایی تبصره ۱۸ ماده واحده قانون بودجه سال ۱۴۰۲ - نامه شماره ۸۰/۳۲۳۹۱ مورخ ۱۴۰۳/۰۲/۲۴ وزارت اقتصاد و دارایی) - بخشنامه شماره ۸۰/۵۳۶۲۹ مورخ ۱۴۰۳/۰۳/۲۴ وزارت اقتصاد و دارایی در خصوص ممنوعیت پرداخت تسهیلات مکرر	فهرست مستندات و مدارک پشتیبان